

REDACTIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL
pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor.
pe 1/2 an 10 cor.
pe 1/4 an 5 cor.
pe o lună 2 cor.
N-ri de Duminecă pe an 4 cor.
Pentru România și străinătate pe an
40 franci.

Manuscripte nu se înapoiază.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 20.

INSERTIUNILE:
de un șir garmond: prima dată 14
bani; a doua oară 12 bani; a treia
oară 8 b. de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și inserțiu-
nile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502.
Scrisori nerancate nu se primesc.

Anul VIII.

NUMER DE DUMINECĂ

Nr. 11.

Se face lumină.

Incetul cu incetul se face lumină. Cei s'eraci cu duhul dintre frații nostri cari au crezut până acum că scapă de biruri grele și de slujba împărătească dându-se cu socialistii, se vor convinge acum cât de mult au fost înșelați. Se vor convinge, că noi li-am spus adevărul și sfat bun li-am dat când li-am spus să se păzească de acei Vintură-Țeară de jidanii cari au cutrierat safele și i-au amețit cu atâtea verzi și uscate. I-au îmbătat acei Ovrei fără suflet, cu câte făgădueli toate. Din toate însă bietii români cu ce s'au ales: cu banii cheltuiți! Dela gura copilașilor au tras bucata frații nostri, în credința că dând bani, le vine »predicator« dela Budapesta și drepturi le va scoate pentru a fi împărțâșiți cu ceea-ce unii au prea mult, alții de loc: *pământ!*

»Predicatorii« au pus însă bine banii ori i-au cheltuit domnește, ear bietii Români așteaptă până în ziua de azi să li se împartă pământ... Nu trăim însă noi, cei de azi, nici unul, până să se împartă pământ. Că stăpânirea ungurească nici pe bani nu dă Românilor pământ, ci-l arendează Jidanilor. Ear cât despre recruți, cine mai are îndoială, n'are de cât să cetească cele petrecute la *Chișineu*, unde, prostii de socialisti, unii frați d'ai nostri, tineri fără știință

de carte, nevoind să între de bună voie la măsură, au fost duși cu sila, între baionete, ear cei-ce s'au împotrivit, au simțit și ascușul baionetelor, plătind cu sânge învățăturile deșarte socialiste.

Tot așa se va întâmpla și cu dările: domnii (unguri) din Dieta s'au împăcat acum, dările s'au votat și în curînd ele vor și fi strânse, după doi ani la cei-ce au ascultat de »predicatorii« socialisti și n'au plătit. Bate-vor tobele la multe case și de sub capu multor Români se vor lua perinile și vacuța, hrana copiilor. fi-va dusă în dare.

Și nu va veni nici un »predicator« socialist să-l ajute pe bietul Român ajuns în strîmtoare, ci după câte un sfat bun și ajutor tot la sfințitul părinte din sat vor ajunge frații nostri... Și cucerniciile lor vor fi atât de bune să lerte și să ajute pe cei rătăciți, pe creștinii cari până nu s'au ivit printre ei serpii dela Budapesta, au fost blânzi și ascultători, dar în urmă, ademeniți de vorbe frumos sunătoare, au alunecat pe pantă primejdioasă, dar acum, bun e Domnul, una vor fi cu păstorii lor firești.

Bine să fim înțeleși: noi nu împotriva învățăturilor socialiste scriem, că bine știm, cuprind aceste lucruri pe cari toți le-am dori. Cine să nu dorească scărițarea dărilor, cine, Român de treabă fiind, să nu dorească săteanului român un trai mai omenesc, cine

să nu-l apere de atâtea fără de legi și de slujbașii rei?

Astea însă toate *pe calea legii*, ear nu mințind poporului că de azi până mâne îl scapi de toate relele, cum au făcut predicatorii socialisti *jidovi*, ci luminându-l cum noi am făcut-o totdeauna. Luminându-l și sfătuindu-l că numai *Român cu Român ținând*, se poate ajunge la creangă verde, că numai fiind bărbați și alegând în Dieta țerii *Români adevărați*, de cei cari țin cu poporul, ear nu cari se dau cu stăpânirile, putem nădăjdui să avem și noi cine să ne apere drepturile și să se împotrivescă dacă se făurește vre-o lege rea.

D'aceea mai ales acum, când s'a dovedit că »predicatorii« socialisti jidanii și-au bătut joc de Români, înșelându-i și spunându-le lucruri neadeverate, îndreptăm cuvânt frățesc tuturor țaranilor români și-i îndemnăm să țină toți pe lângă *steagul național*, să se adune în jurul sfintei maice biserică, apărătoarea noastră de veacuri, și învățînd din pășaniile acestor doi ani, să se ferească în viitor de apostolii mincinoși... Că dacă Românul nu ar ajuta pe Român, cum am putea să așteptăm ajutor dela întovărășirea cu străinii?

Atâta va înțelege chiar și cel mai bătut la cap!

UN VITEAZ.

Moșneagul își rupse o clipă firul vorbeii, prinse, cu mâna-i aspră și păroasă, un cărbune din jărăticul ce-l pălpăia dinainte, și-l așeză cu măestrie în lulea. Pufai de câteva ori, picpic, apoi își coborî ochii cătră țigan. Dinu, cu pântacele pe iarbă, cu bărbia răzimată în palme, privea încordat. Pletele lui sclipeau ca păcura, în bătaia focului; ochii neliniștiți urmăreau fulgerătorii fiecare mișcare a bătrânului.

Era într-o noapte caldă de Iulie; luna încă nu răsărise. Un freamăt domol, ca'n vis, venea din lunca ce înegrea sub coastă; încolo, tăcerea adîncă plutea pe fînețele mirositoare.

„Ei, tătucu, pe urmă?”
Și băctanul se tîrî, pe pântece, mai aproape de moșneag.

Moș-Ion își scoase pipa din gură, scuipea într-o parte, apoi își mîngăie liniștit barba albă.

„...Apoi, măi Dinule, așa cum îți spun: hai-hai, tupiș, ușor, parcă ne temeam să nu ne simtă cineva, am apucat pe la capătul ogoarelor, prin tufe. Pușca, — o vezî: tot asta care zace lângă mine, — o strîngeam cu dragoste la piept. Mă gândeam: Cine știe! poate dăm de cei cu boclucul! Dar era o noapte, bre, fără lună, întunecoasă, beznă; îți era mai mare răzază; dădeam în gropi, ne izbeam cap în cap... a să te trăsnească unul dela doi pași, fără vezî.

Intr'un restimp, grăește Vasile, de lângă mine:

„Măi Ioane, zise, oare ce i-o fi trăsmit boerului prin cap, să ne mîne prin ogoare, pe o vreme ca asta? Păi, dacă-i pe aceea, de hoii nu te poți feri. Zgărcit e, bre! nu se mai satură de atîta bănărit! — Tacî, măi, zic eu de colo, așa avem poruncă, așa să facem. Hai și ne-om aciua ici, pe iarbă, în tufe.”

Și ne-am așezat noi acolo, la capătul ogoarelor, în niște tufe de porumbei.

Trece așa vremea de un ceas, — numai ce auziam, pe cărare, păs-păs... Venea cine-va; dar de văzut, nu vedeam nimic. Mi-a sărit inima din loc!

„Măi Vasile, acu-i acu!”
Cela, de-abia sufla. Ce socoți? De aprigi ce eram, bătea inima în noi, ca o vrabie, când o prinzi și o ții în mână.

„Știi ce? șoptesc, să-i lăsăm, — să vedem ce-au să facă...”

Și parcă, nu știu cum, mi se ridica un nod în gât și asudasem la rădăcina părului. Ceia se apropiau, prin întuneric; îi auzeam vorbind în șoaptă. Apucasem pe Vasile de braț. Când au fost drept lângă noi, odată m'am încordat. „Acu!” Și când am strigat, parcă mi s'a rupt bierile inimii. Am slobozit pușca și m'am repezit nebun...”

Țiganul isbucni: „Aoleo, tătucu, aoleo!... Pe urmă?”

Se sculase pe brânci și, cu gura căscată, cu ochii mari, stătea înaintea bătrânului, să-l mănânce, nu altceva.

Focul pălpăia; cele din urmă găteje se îndoiau, pârîind. Moș-Ion își dădu căciula pe

ceafă și mai pufai de câteva ori, cu ochii la botul pipei. Țiganul aștepta.

„Pe urmă, vorbi Moș-Ion, m'am simțit cuprins de gât. Nu mai știam pe ce lume-s. Scânteii îmi treceau pe dinaintea ochilor. Am ridicat stratul puștii și am dat, am dat! Nu știu ce-a mai fost. Am auzit un răcnet, după aceea am lunecat pe iarbă.

Când m'am dezmiticit din amețeală, Vasile suduia și mormăia. Il scrijilase unul cu cuțitul.

„Da' tălharii? scânci țiganul.
— Tălharii? S'au dus.

— Așa?
— Așa!”

Dinu se lăsă iar pe pântece, întinzîndu-se, ca un șarpe care se discordează. Se scărpină în cap, apoi vorbi, cu glas tulburat:

„Moș-Ioane, e mult de-atunci?
— Mult. Eram de seama ta.

— Și de-atunci tot păzitor ai rămas?
— Firește.

— Și-au mai venit vreodată?
— Au venit, cum nu?”

Țiganul se gândi o clipă, apoi zise, tainic:
„Moș-Ioane ce-ai zice dac'ar veni în noaptea asta?”

— Na'și zice nimic. Acu am eu ac pentru cojocul lor!

— Așa?
— Așa.”

Flăcăul tăcu și se lăsă dus de gânduri. Nu-i plăcu liniștea măsurată a bătrânului. Ar fi vrut să stea la pîndă mai cu pază, să răsufle și el din greu, să se ia la încăerare, s'audă scriș-niri de măsele..

Alegerea dela Nădlac.

— Corespondența particulară a „Tribunei“. —

Nădlac, 24 Martie.

Ziua alegerii. Eri s'a ținut aici alegerea (a doua) pentru mandatul rămas vacant prin numirea deputatului Kristóffy de fișpan al Sătmarului. Așa luptă n'a mai fost aici, deși avut-am odinioară candidat chiar ministru (pe Hieronymi). Dela 5 Martie, când a fost întâia alegere, și până eri, oamenii celor doi candidați, precum și candidații ei înșiși au cutreerat toate satele, ba putem zice că au fost pela toți alegătorii. Și s'a lucrat cu bani, cum nu s'a mai întâmplat, deși aici toți câți au fost aleși — începând cu kossuthistul Beker, urmând cu Múlek și sfârșind cu Kristoffy, singurul care s'a ales de două ori după o altă — au plătit foarte scump cinstea de a fi alesul acestui cerc.

După știrile ce avem, s'au cheltuit cu prilejul alegerilor dela 5 și 23 Martie peste 160.000 coroane. Oamenii de frunte ai celor doi candidați rămași eri în luptă spun că Hász a cheltuit peste 60.000 coroane ear Dr. Nagy până la 100.000 coroane.

Numai cine a văzut târgul de voturi ce s'a făcut eri și banii ce s'au cheltuit în aceste din urmă zile își poate face iconă de ceea-ce va să zică corupția electorală în părțile noastre. Cel mai ieftin vot a fost un galben. Dar s'au dat și sute.

Purtarea Românilor. Se înțelege că astfel petrecându-se lucrurile, trebuia să fie îngeri ear nu oameni alegătorii români pentru a se ținea toți departe de alegere. Până Duminecă după amiază nici nu s'au prea amestecat în daravere. După-ce s'au dus însă de aici Dr. I. Suciș și Dr. A. Vlad, năvălit-au asupra alegătorilor români ca haitele cortesiului lui Hász și Nagy. Așa că eri mai mulți inși au mers câte cu unul dintre cei doi candidați. Din Nădlac au votat cu Hász 153, din Șetin 137, din Cenad 83; cu Nagy au votat mai puțin... Vorba e că n'au stat toți acasă.

Așa au fost învățați de când se pomenesc: să ia parte la alegeri. Și fiind-că pentru candidat naționalist nu se putea vota, s'au dat pe lângă partidele ungurești.

Așa se explică faptul că la alegerea asta s'au dat voturi ca nici odată până acum: 2028, din cari au întrunit

Dr. Nagy Sándor 1216

Hász Antal 812

Dr. Nagy și-a ținut deci toate voturile din rîndul trecut și a mai căpătat acum și partea covârșitoare a alegătorilor (unguri) cari la 5 Martie votaseră cu Szűcs. Dintre votanții din rîndul trecut ai lui Szűcs candidatul Hász n'a primit de cât puțin de tot, zadarnic s'au încercat toate mijloacele de a-i aduce în tabăra guvernamentală, făcându-se apel și la sentimentele lor profesionale.

Alegerea s'a petrecut de altfel în bună rînduială și o singură întâmplare a făcut sgomot mai mare: când alegătorul Jancsik Pál a pus pe masa presidiului hârtia de 20 coroane pe care a zis că i-a dat-o notarul din Alberti, pentru-ca să voteze cu Hász.

Presidentul se înțelege, a luat protocol și în contra notarului se va porni cercetare Dacă se va dovedi că a vroit să mituiască, va fi aspru pedepsit.

Alegerea s'a sfârșit la orele 4^{1/2}.

C.

Mișcări electorale în Timișoara.

— Raport special. —

Timișoara, 24 Martie.

Mișcările electorale în Timișoara iau proporții tot mai mari.

Candidarea profesorului piarist Cseh Lajos al cărui program este: *edificarea statului național maghiar*, se pare a însemna mai mult ca o disonanță, — cum se zicea — fără alt înțeles de cât să împedecă alegerea cu unanimitate.

Vedem în gruparea *oposiției-unite* și cetățenii băstinași din Timișoara ear impre-

giurarea că *Khuen-Héderváry* s'a dimis între alegătorii Timișorii, la întâia alegere nici fața nu l-au văzut-o, dovedește asemenea serioșitatea contra acțiunii.

Azi a sosit adică *Khuen-Héderváry* în Timișoara cu o mare suită de deputați. Intre dînșii și comis-voyagerul politic *de Sombati* al nostru care din Nădlac a plecat acum să lucre printre Români din Timișoara. Sperăm, tot cu acelaș rezultat ca în Nădlac.

Alaltăeri seara ambele partide au ținut întruniri. Guvernamentalii în Fabric, opoziția în suburbiul Iosefin.

La adunarea opoziției s'a ridicat sîrbul Dr. *Ivković* Mladen și în numele alegătorilor sîrbi și români a declarat alăturarea la steagul lui Cseh. Adevărat că nimeni nu i-a cerut plenipotență, a putut deci să vorbească ce-i place. În numele Românilor însă firește n'a avut dreptul să vorbească, căci Români au numai un singur steag *steagul lor național!*

De altfel în sînul Românilor d'aci se manifestă viu dorința; d'a organiza și *partidul național* și a se pune *candidatură națională!*

Când a coborît din tren contele Khuen, un scandal grozav a izbucnit. Sute de voci strigau: »Abzug! Jos cu ministru! Mai ai bani să cumperi oameni? Nerușinatule!« — și așa mai departe. Cuvintele lui *Plauzich Mátyás*, care-l bineventa, se perdeau în sgomotul asurzitor. Politia se aruncă atunci asupra demonstranților și o bătaie cumplită se iscă.

Ceea-ce dovedește că nici în Timișoara nu vor mai merge așa neted alegerile d'aci încolo.

Din Dietă.

— Ședința dela 23 Martie n. —

Nimeni nu poate nega, că parlamentul maghiar nu este acum capabil de muncă. Poate nici odată mai grabnic n'a măcinat la proiecte de lege, ca acum. Căci după o desbatere de două zile proiectul pentru budget pe anul 1903 a fost votat în general și special, ceea-ce până aci nu s'a în-

Sus, pe bolta întunecată, ardea drumul robilor, ca un prundiș de foc. Un vâjâit repede, un zbor de paseri negre, trecu pe deasupra.

Focul tremura pe sfîrșite, într'o pânză albăstrie. Moșneagul puflăia visător din lulea și carbunele, înviorat, îi lumina barba și nasul rumân. Țiganul era frământat de gânduri și se uita țintă în jărătic. Dela o vreme, se întoarse pe coastă și închise ochii.

Prin întuneric și liniștea câmpiilor începu să se audă de departe un sgomot, ca o cădere de apă. Câte-odată se auzea mai tare, pe armă slăbea, apoi ear' creștea, umplînd de ecouri văi depărtate. Țiganul deschisese ochii și asculta, ear' moșneagul sta nepăsător.

Vuetul se apropia. Crescu ca o furtună; și dintr'odată, isvoriră de sub coastă două lumini roșii mari, rotunde, și odată cu ele, un șir de focuri albe care alergau după cele roșii, într'un sgomot viforos de roate de fer și de lanțuri. În trecerea lor, copaci răsleți isvorau din întuneric, în săgetări de lumină, și ear' dispăreau, înghițiți de întuneric.

Uraganul de sgomote trecu, se auzi de parte, ca o cădere de apă, apoi se stinse. Moșneagul mormăi ceva, își scoase luleaua stinsă din gură și o scutură de pliscul opincei. Dinu închise ear' ochii.

Icoane începură să-i treacă prin minte. Un cal târnat, cu coama în vînt; o țigancă cu salba de arginți și cu dinții albi; o roată de flăcăi pe malurile Siretului; — apoi dintr'odată, se trezește într'un tufiș de porumbrei, pe iarbă moale și umedă. Aici stă el la pîndă și hoții trebuie să se strecoare pe colo, pe la capătul ogoarelor.

Moșneagul doarme; el trage oțelele puștii, — așteaptă. Colo, — hoții! piș-piș-piș-piș: se furiează! El se face ghem. Vor trece pe lângă el și se va încinge o luptă pe viață și pe moarte... Chiar se luptă... Unul scoate un puțit lung-lung; el se repede, pune mâna în gâtul hoțului, ridică pușca...

Deodată Dinu simți o sguduitură puternică. Sări sperios în picioare.

„Ce-i? gemu el.

— Pst! nu crîcni!

— Iaca, nu crînesc... Dar ce-i, tătuc? "

Moșneagul nu răspunse. Il trase jos lângă el, apoi își pregăti pușca, în liniște.

Focul se stinsese de mult. Totuși, ici colo prin spuză, licărea câte-o steluță. Prin desișul crîngului, pe coastă, o geană de foc se arăta Luna. Imprejurimile se rumeneau; lunca, fînețele, lanurile, se vedeau ca într'un painjenis de raze.

Bătrînul întinse mâna. Umbre se mișcau prin pulberea lunii.

„Uite colo... vezi? "

Dinu înțelese. Voi să vorbească: bătrînul îi făcu semn să tacă. Se lăsă pe glesne, cu ochii mari îndreptați asupra tinerețelor. Picioarele îi slăbeau.

Moș-Ion aștepta într'un genunchiu, liniștit, cu pușca în mână.

„Ascultă Dinule, zise el, când or ajunge ici, după dîmb, să stai gata. Ți-o! spune când să sa!... "

Flăcăul cerea zadarnic să se stăpânească; ochii îi ardeau ca două limbi de opaiț.

Tălharii se apropiau încet și cu grijă. Drumul le era îndreptat chiar pe lângă dîmbul în dosul căruia sta bătrînul.

„Se duc la grâu... " șopti moș-Ion.

Dinu prinse să tremure, se lipi de moșneag și-l prinse de pulpana sumanului.

Trecură câteva clipe; inima țiganului bătea grăbit și ochii îi ardeau peste măsură de mari. Aștepta, fără răsuflet.

Deodată bătrînul se smunci și se repezi peste dîmb, chiuind:

„Acu, Dinule, pe dînșii! Pe dînșii, băieți!... "

Vâlcelele se deșteptară la detunătura armei și se umplură de ecouri. Zgomote repezi de pași porniră.

Dinu căzuse, cât era de lung, pe iarbă umedă, apoi se ghemuise acolo, cu ochii holbați.

Bătrînul coborî dîmbul și zise:

„Asta-i leacul meu... Il sparii... "

Țiganul se ridică într'un genunchi și privi împrejur. Apoi întrebă:

„S'au dus, moș-Ioane? "

— „S'au dus... răspunse bătrînul.

— Aoleu, moș-Ioane, că n'am pus eu laba pe dînșii! Le-arătam eu!... "

Moșneagul rîse încet și se puse să-și încarce pușca.

Tăcerea ear' stăpînea câmpiile și lui și zîmbea mirată prin mestecăniș.

Mihai Sadovea

templat. Doar budgetul este și a fost ocaziunea bine potrivită pentru a-și arăta diferiții șefi și deputați talentul oratoric.

În decursul desbaterei a vorbit independentul *Lovász* Marton și *Nessi* Pál.

Lor le-a reflectat pe scurt ministrul de resort *Lukács*, care tot-odată a făcut și declarațiune în privința reformării dăreii, spunând, că pe baza progresivității se lucrează deja la stabilirea unui minim, așa că guvernul de curând va putea veni cu un proiect complet năntea camerei.

Această declarațiune a ministrului finanțelor a fost primită cu îndestulare generală.

Rosenberg Gyula apoi a raportat în numele comisiunii economice și financiare despre proiectul pentru tratatul comercial interimar cu Italia; a prezentat apoi proiectul referitor la începerea pertractărilor cu Germania și Italia — cu rugarea ca parlamentul să-l fixeze la ordinea zilei fără a aștepta opinierea comisiunii financiare.

Barta Ödön, *Szederkény* Nandor și *Komjathy* Béla au cerut desbaterea prealabilă a proiectului în comisiunea financiară, ceea-ce ministrul *Lukács* László a contrazis motivând cu urgența afacerii. Camera a admis proiectul lui *Lukács*.

După desbatere proiectului pentru budget, a urmat desbaterea asupra proiectului pentru convențiunea austro-ungară.

Raportorul *Neményi* Ambrus rostește o scurtă vorbire și recomandă proiectul spre primire, ear *Barta* Ödön l'a excepționat din punct de vedere național-maghiar; de aceea nici el, nici partidul său nu-l poate primi. La finea ședinței a interpellat baronul *Kaas Ivor* pe ministrul de interne în afacerea conscrierii greșite a alegătorilor.

Răspunsul îndestulitor al contelui *Tisza* camera l'a luat la cunoștință.

PROCES ÎMPOTRIVA SLOVACILOR.

Budapesta, 23 Martie.

Azi s'a judecat la Curtea cu jurați d'aici procesul de presă pornit împotriva lui *Strobl* János, colaborator la „*Národní Noviny*“ din T. St. Martin, învinuit că a agitat împotriva nației ungurești.

Curtea era presidiată de judele *Zsitvay* Leo, acuzarea o susținea procurorul Dr. *Gesztli* Lajos, ear apărător a fost avocatul *Mudrony* Pál.

Procurorul în acuzarea sa a vorbit câteva verzi uscate, lăudând liberalismul maghiar, pe care voia să-l demonstreze provocându-se și la faptul că deși de 30 ani sosit din Boemia în Ungaria, acuzatul n'a învățat ungurește... E atâta liberalism adică în țară, că nimeni nu l'a silit pe *Strobl* să învețe!

Procurorul se face că nu știe ce se petrece prin școli!

Mudrony Pál a pronunțat apoi o vorbire de apărare cuminte și caldă. A arătat că dacă *Strobl* nu știe ungurește, asta nu dovedește că în Ungaria nu suntem siluiți în școli, ci că putem trăi și numai cu limba noastră maternă.

Dovedește că articolul încriminat nu cuprinde agitație.

Jurații totuși au adus verdict afirmativ și astfel *Strobl* a fost osândit la 1 lună temniță de stat și 600 coroane amendă care se vor trage din cauza ziarului.

Nu-s feciorii!

Ziarele maghiare aduc știrea că la *Tóke Terebes* (unde conțit *Andrásy* au moșii întinse) comisia de asentare n'a avut pe cine să recruteze de oare-ce în satul întreg, care are 7000 suflete, nu s'a găsit nici un fecior: toți sunt duși în America!

Ceea-ce dovedește vitregia guvernelor țării, care nu se îngrijesc de soartea cetățenilor, ci lasă ca mizeria să ducă la des-nădejde pe oameni, încât ei apucă drumul spre America.

Telgrame.

Războiul ruso-japonez. Londra, 24 Martie. Eri noapte flota japoneză ear a bombardat groaznic *Port-Arthurul*. Cele mai mari tunuri aruncau foc și gloanțe asupra orașului, pricinuind pagube mari și moarte de om. Nu mai puțin decât 6 panterate și 6 încrucișătoare au bombardat până dimineața la 8 ore, când s'au retras apoi spre sud-ost. La *Cemulpo* au debarcat până acum 55.000 japonezi. În cea mai mare rânduială

ei înaintează spre hotarele Coreei și se întăresc acolo alegând pozițiile cele mai bune, așa că pe când vor sosi Rușii să-l atace, Japonezii își vor fi ridicat adevărate cetăți neînvingibile.

Năntea d'o lună nu se vor da lupte decisive, fiind-că Rusia nu are încă destul soldați la fața locului.

Tulburările din Temișoara. Temișoara 25 Martie. În urma scandalului făcute în gară, avocatul Dr. *Tornyai* din Ciacova, ca instigator, precum și mai mulți studenți universitari și lucrători au fost duși la poliție. În oraș e fierbere mare.

Pe azi sunt așteptați aici mai mulți deputați opozanți care vin să agite în favorul candidatului *Cseh*.

Împăratul Germaniei și regele Italiei. Roma, 25 Martie. Regele *Umberto* a plecat la Neapoli, unde mâne se va întâlni cu împăratul Germaniei, care va petrece vre-o 5-6 zile în golful dela Neapoli.

PENTRU ABONENȚII NOSTRI.

Fiind spre finea cuartalului, rugăm pe toți cei cărora le expiră abonamentul la 1 Aprilie n. să bine voiască a-și reînnoi din vreme, încă de p'acum, abonamentul, ca astfel regulata expediție a ziarului să nu sufere întrerupere ori întârziere.

Facem din nou atenți pe toți cititorii, că abonamentul este a se plăti anticipative, deoarece-ce și noi d'as menți astfel trebuie să facem plățile. Să nu se simtă nimeni atins în încrederea ce trebuie să ni-o inspire dacă pentru regulatul mers al administrației ne am simțit îndemnați a trimite ziarul numai celor care și-au plătit năntea abonamentul ori prin vre-o scrisoare ne-au avisat să-i trimitem „*Tribuna*...”. Îndeosebi prietini să nu fie supărați, ci să ne permită ca dacă pretindem punctualitate și sprigin, apoi în primul rînd pe ei să-i socotim datori a da exemplu în tot ce privește bunul mers al ziarului. Ear fără regulă administrativă, nu se poate susține un ziar, fiind prețul abonamentului singura noastră sursă de susținere.

Administrația „*Tribunei*“.

Poesii populare.

Culese de Mihail Eminescu.

MOTIVELE DIN POPOR.

DOINA.

Codrule Măria-Ta,
Lasă-mă sub poala ta,
Că nimica n'o-i strica
Fără num'o rămurea,
Să-mi atirn armele 'n ea.
Să le-atirn la capul meu,
Unde mi-oi așterne eu
Sub cel tei bătut de vînt
Cu floarea pân'la pămînt,
Să mă culc cu fața 'n sus
Și să dorm, dormire-aș dus.
Dar s'aud și 'n visul meu,
Dragă codre, glasul tîu,
Din cea rariște de fag,
Doină răsunînd cu drag,
Cum geluînd se tragă
Frunza de mi-o leagănă.
Iară vîntul mulcomit
Va vedea c'am adormit
Și prin tei va răscoli
Și cu florî m'a coperi.

VARIANTĂ.

Ce stă vîntul să tot bată
Prin frunza de tei uscată
Și frîgîndu-și ramurile

Să loviască geamurile?
Iară tu de ce suspini,
Când privești peste grădini?
Nu mai sta de tot ofta
Și în gînd nu mă muștra,
Că atunci te voi uita,
Când mi s'or mai arăta:
Lângă mare riurile,
Lângă drum pustiurile,
Luna și cu soarele
Și 'n codru isvoarele.
Veî avea de suspinat,
Când veî ști că te-am uitat,
Când veî sta ca să mă 'ngropî
Pe cărarea dintre plopi.
Ș'atunci vîntul o să bată
Prin frunza de tei uscată
Scuturînd-o, risipînd-o,
De țî s'o urî privînd-o.

MÎNDRO, MÎNDRO, VREÎ NU VREÎ.

Mîndro, mîndro, vreî nu vreî,
Un inel și doi cercei?
Dă-mi să-ți sărut ochii tîi!
De vreî rochie de mireasă,
Cîngătoare de mătasă,
Părul să-ți încure mă lasă!
De beteală o cunună,
Vreî pe fruntea ta cea jună,
Dă-mi o gură, numai una!
Iar de vreî un bărbățel,
Să-l iubești, să crezi în el,
Nu-l căta — că iacătă-l!

CE TE LEGENÎ, CODRULE.

Ce te legenî, codrule,
Fără ploaie, fără vînt,
Cu crengile la pămînt?

— De ce nu m'aș legăna
Dacă trece vremea mea!
Ziua scade, noaptea crește
Și frunzișul mi-l rărește;
Bate vîntul frunza 'n dungă
Cîntăreții mi-l alungă:
Bate vîntul dintr'o parte
Iarna-l icî, vara-l departe.

Și de ce să nu mă plec.
Dacă păsările trec!
Peste virf de rămurele
Trec în stoluri rîndunele,
Ducînd gîndurile mele
Și norocul meu cu ele.

Și se duc pe rînd pe rînd
Zarea lumii 'ntunecînd;
Și se duc ca clipele
Scuturînd aripele.

Și mă lasă pustiit,
Vestejit și amorțit
Și cu dorul singurel
De mă 'ngîn numai cu el.

Serbarea aniversării 55-a a învingerii dela Mortara și Novora în cetatea Aradului.

Regimentul 33 de infanterie, care poartă numele contelui Gyulay, a avut ieri o sărbătoare strălucită în fortăreața Aradului. Ieri, la 23 Martie s'au împlinit anume 55 ani, de când regimentul 33 a raportat la 23 Martie 1849 în campania contra Italiei, cea mai strălucită învingere. În aceasta zi s'a întâmplat, că armata dușmană numeroasă ne mai putând rezista mai ales focului nimicitor al regimentului 33, după o luptă înversunată de 8 ore, a întors spatele, luându-o la fugă nebună. Dușmanul încă în seara aceea a cerut pace.

Această învingere a serbat-o d'atunci în fie care an regimentul, iar anul acesta, evenimentul s'a serbat cu deosebită pompă. Feciorii deja cu zile înainte s'au pregătit pentru paradă, hainele, aducându-și armatura în ordine, de care au avut lipsă la sărbătoarea de înainte de amăzi.

Programul sărbătorii a început cu defilarea solemnă a regimentului și cu misa campestră. Pe piața festivă a fost ridicat un altar, năntea cărui de dreapta și de stânga fălăia un steag austriac și unul maghiar. Altarul a fost pe din afară împodobit cu cocarde de asemenea austriace și maghiare. După serviciul divin colonelul *Wachsman* a ținut o vorbire, în care a arătat însemnătatea zilei, vorbind despre învingerea dela Novora și Mortara și în legătură cu asta însușind pe feciori pentru asemenea fapte, când lipsa va cere, să-și verse sângele pentru patrie și tron.

Vorbirea colonelului a fost interpretată ungurește de căpitanul *Cioban*, iar românește de căpitanul *Burdea*.

În urma asta locotenentul *Wittauschek* a cetit numele celor căzuți și celor ce au fost distinși pentru vitejia lor în bătălia dela 1849 în Italia. Iar locotenentul *Emele* a împărțit premii de 50, 30, 20 și 10 cor. celor mai demni feciori ai regimentului. Premiații au fost: un sergent (strajameșter) un corporal, un musicant și un soldat de rând.

După amăzi s'au arangiat pe seama feciorilor jocuri și petreceri.

Interesant a fost un punct din programul festivităților de după amăzi: un fel de luptă navală

pe Murăș, reprezentând o scenă din războiul ruso-japonez din năntea Port-Arthurului.

Abia seara s'a terminat această manevră în maniatură, la care s'a folosit *Manlicher*, natural fără gloanțe, și torpiloare.

DIN ROMÂNIA.

Tinerimea artistică. Ieri la orele 4 p. m. A. S. Regală Principesa Măria, însoțită de d-na Greceanu, damă de onoare, a bine-voit să viziteze în Palatul Ateneului pregătirile ce se fac pentru expoziția soc „Tinerimea artistică“. A. S. Regală a rămas pe deplin mulțumită, în special de arangiamntul sălei unde vor fi expuse operele A. S. Regale.

Deschiderea expoziției s'a fixat pentru ziua de Duminică 14 Martie orele 11 a. m.

Serviciu divin. Marți, ziua sfinților „Patruzei de mucenici“ fiind hramul bisericii Sf. Nicolae „Postăvar“ din Capitală, biserica în care ni-se spune de bătrâni, că Mihaileu-Viteazul s'a rugat mai înainte de a se înfățișa călăului spre a fi tăiat, care apoi nici n'a putut să ridice sēcurea, — s'a oficiat vecernia urmată de sfințirea artelor cât și sf. liturghie din ziua prasnicalului, de către arhiepiscopul Sofronie Vulpescu Craioveanul cu sobor de mai mulți preoți și diaconi.

Succesul unei literate dela noi.

Marți seara s'a prezentat la Teatrul Național din București „*Aur*“, dramă în patru acte de d-na *Constanța Hodoș*.

Voința Națională scrie cu acest prilej următoarele:

În sfârșit, după atâtea amēnări, piesele d-nei *Constanța Hodoș* a început să-și facă apariția la lumina rampei. Zic au început de oare-ce aseară mult aplaudata autoare a fost nevoită să-și împartă succesul cu *Pailleron*, din care s'a jucat, ca ridicare de cortină, *Scintea*, rămânând ca *Măntuire* — cealaltă piesă a d-nei *Hodoș* — să se reprezinte pentru prima oară Joul, d. V. Leonescu, interpretul principal, fiind bolnav.

Cine a cetit, „*Aur*“... a admirat limba bogată și curată în care e scrisă, cugetările sănătoase și morala cinstită ce o propăvăduiește; cine a văzut-o reprezentată, a simțit toate acestea cu o intensitate deosebită s'a înfiorat de modul origi-

nal în care s'a redat de data aceasta remușcările conștiinței și a plecat cu convingerea, scump câștigată, că praful și fărina se alege de norocul aceluia care în punga aproapei lui său usurpă bunuri, drepturi nemeritate.

Meritul cel mare al d-nei *Hodoș* este sobrietatea dramatică cu care a desvoltat un subiect, care putea să dea loc, mai ales unei înțepătoare, la fel de fel de rătăcirii. Cu toate acestea nimic de prisos, nimic lipsă, totul pare aranjat de o mână de măestru bine experimentată; iar punctul de vedere general din care autoarea a privit chestiunea, a dat naștere unor linii de expunere largi, bine determinate, cu aparențe clasice.

Și dacă sunt artiști cari n'au ajutat cu nimic pe autoare la succesul piesei, în schimb d. Nottara a făcut poate din cel mai mic rol ce mai joacă astăzi, una din cele mai fericite creații.

D-na și d. *Demetriad* și d. I. *Petrescu* de asemenea au susținut rolurile cu multă sinceritate și pătrundere. Restul artiștilor s'au achitat foarte slab de sarcina prea mare ce li se încredințase. D-ra *Titu Gheorghiu* a fost mai bine în actul al IV-lea, cu oare-cari restricții de dicțiune. Moartea a fost mancată. D-na *Hasnaș* a redat momentul descoperirii furtului în chip inferior chiar restului interpretării rolului său.

Cu toate aceste lipsuri de interpretare, calitățile puternice ale lucrării d-nei *Hodoș* au isbutit să se impună și să captiveze atenția publicului.

Un vecin se entuziasmase atât de mult, în cât a exclamat: dacă în loc de *M-me Flirt*, elita noastră ar fi jucat această piesă, care face parte din literatura de elită românească, lumea bucuros ar fi dat aceleași prețuri și ar fi avut bucuria unei sărbătoriri naționale.

Aur!... este un metal scump, ca și titlul său, pentru literatura noastră dramatică și dacă va fi bine întrebuițată, va aduce mult aur la cassa Teatrului Național.

Joi 11 Martie se va reprezenta pentru a doua oară împreună cu *Măntuire*, în care d. P. *Sturza* va susține rolul principal.

La această reprezentație M. R. *Regina* a bine-voit a promite că va asista.

Convenirile sociale.

Rar auzim în zilele de acum, despre așa numitele conveniri sau întâlniri colegiale; oamenii s'au lăpădat cu totul de ori-ce suvenirii plăcute, ba ni-să dă a crede că vom ajunge și acel timp când frate cu frate nu să vor socoti a fi inru-

VARIANTĂ.

Ce te legeni, codrule,
Fără ploaie, fără vânt
Cu crengile la pământ:
Da de ce să nu mă plec,
Dacă pasările trec
Și se duc în depărtări
Peste nouă mări și țări,
Peste vârf de rămurele
Trec în stoluri pasărele,
Cântăreți cu pene sure
Ce i-am crescut în pădure;
Sboară cuți și rîndunele
Ducând gândurile mele
Și norocul meu cu ele.
Și se duc pe rând pe rând
Din aripe scuturând
Și mă lasă pustiu,
Veștejit și amorțit
Și cu dorul singurel
Să mă 'ngân numai cu el.

REVEDERE.

Codrule, codruțule.
Ce mai faci drăguțule?
Că de când nu ne-am văzut
Multă vreme a trecut,
Și de când m'am depărtat
Multă lume am umblat!

— Ia, eu fac ce fac de mult
Iarna viscolul'i ascult
Crengile-mi rupându-le,
Apele-astupându-le,

Troieniad cărările
Și gonind cântările.
Și mai fac ce fac de mult:
Vara doina mi-o ascult
Pe cărarea spre isvor,
Ce le-am dat-o tuturor.
Umplându-și cofeile,
Mi-or cânta femeile.

— Codrule cu rîuri line,
Vremea trece, vremea vine,
Tu din tinăr, precum ești,
Tot mereu întănărești!

— Ce mi-î vremea, când de veacuri
Stele'mi scânteie pe lacuri,
Că de-î vremea rea sau bună
Vântu-mi bate, frunza-mi sună,
Și de-î vremea bună, rea,
Mie-mi curge Dunărea.
Numai omu-î schimbător
Pe pământ rătăcitor,
Iar noi locului ne ținem
Cum am fost așa rămănem:
Marea și cu rîurile,
Lumea cu pustuirile,
Luna și cu soarele,
Codrul cu isoarele.

VARIANTĂ.

Oliolio, codruțule!
Ce mai faci drăguțule?
Că de când nu ne-am văzut

Multă vreme a trecut
Și de când nu te-am cătat
Multă lume am umblat...

Ia, eu fac, ce fac de mult:
Iarna lupul îl ascult,
Cum la margini de părau
Hăulește a pustiu,
Am făcut ce fac de mult:
Vara doina mi-o ascult
Trăgându să tragăna
Frunza de mi-o leagăna.

URSITOARE.

Codru-î alb și frunza-î neagră,
A lui mi de rămurele
De zăpadă îi sunt grele,
Vântul trece doar prin ele...
Albă-î noaptea cea cu lună,
De 'n departe codrul sună,
Lupii 'n pilcuri se adună.
Sufia vântul sufia 'ntr'una
Crâng și cer mi-le împreună...

În temeiul de codri deși
Nu e parte să ieși,
Nu-î cărare nu-î rozor,
Nici urmă de vânător.
Viscolind troienele,
Au umplut poienele,
Ș-au luat la crengi uscate,
Peste frunze scuturate,
Peste ape peste toate.

diți și așa să vor despărți de-odată cu pășirea în viață și nici prin gând nu le va trece, ca să se mai întâlnească, pentru a-și reaminti suvenirile dulci, fericirea adevărată din copilărie.

Nu sunt lucruri îmbucurătoare aceste! Desintoresarea această înseamnă: *lipsa de cele mai nobile sentimente*, ce le poate muritorul ori mai bine zis creștinul, să le nutrească: *sentimentul bunei și a-l dragostei*; iar bucura, numai atunci se poate cine-va când în familie, societate, etc. este luată ca basă: *iubirea reciprocă, dragostea adevărată*; numai atunci să poate aștepta fericire și cu un cuvânt: *bine atât pentru particulari, cât și pentru cea societate.*

Vorba este despre convenirile colegiali, adică despre aceea: că indivizii cari au crescut și studiat împreună un anumit timp, ori mai bine zis, cari de odată au obținut un drept pe baza căruia au pășit în viață, la un anumit interval de timp dela acel dat, să *convină*, adică să se întâlnească, pentru a-și face cu toții un *reazumat* despre bucuriile, suvenirile dulci comune, avute în timpul petrecut împreună și mai presus de ori-ce, a aduce *laudă și mărire* Celui de sus, și expresiuni de recunoștință factorilor, cari au contribuit la ridicarea lor la treaptă pe cari stau.

A manifesta serios și solemn acea recunoștință față de instituțiile în sinul cărora au petrecut și poate în timpul petrecerii nu au putut fi în de-ajuns recunoșcători din unele împrejurări ori din altele; cu un cuvânt convenirile colegiali ar fi niște începuturi salutare din toate punctele de vedere, cari conveniri după cât știu și până acum au fost usuate deși cam rar, ba în timpurile din urmă aproape de fol așa-bună-oră: absolvenții de gimnasiu, de teologie pedagogie, reale, civile, comerciale, prin așa numitele „*obligamente morale*“ să deobligau și asigurau reciproc pe cuvânt de onoare, că la timp de 5, 10 20 ani *dela absolvare*, fie-care să fie dator, a să prezenta la acel loc, de unde au obținut absolutul, ca astfel cu toții să sărbătorească acea zi memorabilă și de bucurie comună, după anumit program, statorit așa fel încât să fie la înălțime să corăspundă și folosească după toate punctele de vedere, după cum prețuitul Coleg serie: „cred că toți vor alerga, ca să ne validăm, arătându-ne că și noi existăm, ca un corp pedagogie, demn de chemarea noastră...“

Da! Așa ar trebui să fie după cum amicul meu îmi scrie; să ne facem datoria și față de regretații noștri profesori și colegi etc.

Aceste apoi sentimentele de adevărată iubire colegială, m'au îndemnat a lansa apelul publicat în alt loc al foii, crezând că voi fi făcut bucurie tuturor conșcolarilor mei, prin dorul de a ne revedea, după cum aflu și din partea mai multor iubiți colegi

Lăsând, ca alții să aprecieze convenirile colegiali și după alte puncte vedere, închei: „Acum te deșteaptă musă...“

Leucusești, în Martie 1904.

I. Furdianu.

Din străinătate.

— „National Zeitung“ publică scrisori din Africa sud-vestică cu privire la măcelurile și cruzimile făptuite de Negri răsculați. O mulțime de coloniști au fost omorâți cu măciucile și apoi tăiați bucăți și acestea bătute în stâlpi, femeile au fost siluite până ce au murit; uneia i-au tăiat capul și l-au înfipt în vârful casei cu ochelarii pe nas, copiii i-au ucis zdrobindu-i între ușa și perete, etc.

— Lordul Rosebery, în discursurile ținute la Newcastle a atacat guvernul cu ironie și sarcasm, și-a bătut joc de laudele ziarelor guvernamentale că politica de represalii a lui Balfour, abia numai șoptită, a fost de ajuns numai pentru a viri în speriați pe Germanii. „O, înspăimântător guvern, ale cărui șoapte au băgat în groază împărăție germană! Cum o să sguduie lumea, când te vei hotărî cu glas tare.“ a zis lordul în risetele și aplausele mulțimei.

A mai zis: E vremea să înceteze farsa. Reprezentarea e scumpă și proastă. Chamberlain, care plecase pe două luni în Egipt, se întoarce; deci se pare că nu e departe căderea conservatorilor dela putere. Liberschimbistii se bucură de întoarcerea lui căci în el zic că au un potrivnic, cu oase și carne, pe când Baltour e o fantomă.

— În Berlin membrii corpurilor legislative au luat parte la o gustare de vinuri din podgoriile germane. Proprietarii de vii și negustorii de vinuri vor să dovedească bunătatea vinurilor germane și puțința de a se emancipa în mare parte de vinurile franceze. Se zice că proba a eșit foarte convingătoare.

— Agentul Müller civil pentru Macedonia, fiind la Berlin, asigură că în 6—9 luni reforma jandarmeriei va fi isprăvită și liniștea provinciei va fi asigurată. Greutatea cea mare pentru Turcia e ținerea pe picior de războiu a unei armate de 250,000 de oameni în Macedonia, armată care consumă tot prisosul provinciei (16 mil. lei).— Agentii civili au făcut să se aplice conform legii prestația de muncă la căile de comunicațiune. — Hilmi pașa va lua măsuri ca în închisorii să fie înlăturate unele abuzuri înrădăcinate.

— În Macedonia odată cu primăvara a început și atentatele comitațiilor, cari se coboară din munți. În partea sudică a vi-laetului sunt trei bande (189 de inși). Atacă satele grecești, profanează bisericile și ucid preoți (preotul Marcu). Pe înălțimile Suhăi se petrec lupte cu insurgenții Notabilul Atanasios, care a dat în Fevr. 50 de lire turcești, comitațiilor, ne mai putând da acum 30, a fost ucis. Se fac bande grecești cari vor fi primejdie nouă. Bulgarii vor să facă la Strumița biserică în mahalaua grecească, tocmai lângă școală. Liga greacă din Atena „Elenismos“ felicitează pe grecii din Salonic pentru manifestarea ce au făcut contra Bulgarilor, cari omoară, pradă, dau foc, siluesc prin satele și orașele grecești.

— Votarea celor 600,000 de lei parlamentul român a scos din țitinii pe Grecii și Grecomanii din Salonic; scornesc tot soiul de basme și mișelii pe seama guvernului român și a noastră, le publică prin ziare și le vestesc prin cafenele. Asta ar fi puțin; dar laurii comitațiilor bulgari nu-i lasă să doarmă ca odinioară pe Temistocles laurii lui Miltiades. Iată-i deci că au început a amenința cu moarte pe profesorii și pe elevii români, punându-le îndatorirea de-a se întoarce la societatea lor „Macedonia“ ca niște „Grecii curați“ ce sunt, că de nu vor să le verse sângele „palicărește“, pof-tindu-i pentru acest sfârșit la un ceas fixat dinainte la cafeneaua „Orea Ellas“, Frumoasa Eladă.

Ast-fel au amenințat pe profesorii S. Savu și V. Diamandi și pe elevul Tararescu. Scrisorile cu pricina au fost înaintate autorităților competente, cari au luat măsurile necesare.

Frumoase mijloace întrebuintează „Eteria Makedonia“ pentru a face pe popoarele de altă rasă și de altă limbă să admire cultura grecească!

Cronică din Lipova.

Lipova, 24 Martie 1904.

Sunt trecute două săptămâni de când într-o noapte senină și liniștită, un incendiu năpraznic a speriat din somn locuitorii Lipovei. Se roșise întreaga boltă sclipicioasă a cerului și flăcările schinteiau înfricoșător în văzduh.

Magazinul de spirt a firmei Róth & Jellinek, așezat în mijlocul orașului — a luat foc și n'a fost putere, care să oprească în loc elementul mistuitor. Tot a ars, până și patru cai s'au prăpădit de vii în flăcări.

Intr'un minut orașul întreg a fost pe picioare. Clopotele bisericilor vestiau înfricoșat primejdia, de care, în adevăr numai bunul Dumnezeu și precum se vede precauția tăciunarilor — d'a fi ales un timp liniștit și fără vânt — a scăpat orașul, care putea să se prefacă întreg în cenușă. Căci din primul moment chiar, nimeni în Lipova, nu mai avea nici o îndoială cu privire la iscarea incendiului.

Ce-au făcut, ce n'au făcut oamenii aceștia, destul că într-o bună dimineață răsare judele de instrucție a tribunalului din Timișoara dl Cotoș în Lipova și deține pe ambii proprietari: Jellinek este luat între baionete, ear Roth, scapă cu ajutorul Drului Halic d'a fi dus în temnița, constatându-se că e bolnav, însă și la poartă și la ușa locuinței i-s'a pus straje de geandarmi. Senzație enormă a produs cazul acesta în Lipova. Domnii aceștia jidanii, jucau rol de frunte în oraș și eată de ce nu-s capabili. Putea să arză orașul întreg, cum a mai ars odată jumătate, din pricina unor oameni cari n'au Dumnezeu. Mâna Lui însă să vede că i-a ajuns acuma și e interesant că nu este unul la noi cari să nu se bucure de întoarcerea asta a lucrurilor.

* * *

Intr'o ședință a reprezentanței noastre comunale din Lipova s'a întâmplat un incident foarte regretabil pentru noi Români. Era în cestiune fântâna arteziană de pe piața bisericii noastre.

O polemică violentă s'a desfășurat între protopopul Hamsea și D-rul Halic. În focul discuției, protopopul Hamsea să lasă răpît de temperamentul său sanguinic și-l insultă pe D-rul Halic. Se naște un schimb de apostrofări din cari nu lipsesc epitețe ca „mișel“, „porc de câne“ etc., căci D-rul Halic încă nu e omul care să rămâie cuiva dator.

Șcena produce penibilă impresie, străinii rămân uimiți, protopopul Hamsea își ia pălăria și părăsește sala.

Și morala ce e?

Doi Români, un protopop și un bărbat de distinsă poziție, terfeliți, ear străinii cu satisfacția ce le-o procură totdeauna sfâșierea între noi.

Regretăm!

* * *

Cu atât mai înveselitoare lucruri vă pot comunica din învecinata comună *Cuvesci*. Că ce poate un singur om, dacă este în el stăruință, pricepere și tragere de inimă, ne-o dovedește clasic exemplul părintelui Iosif Iorgovici, care a fost în stare din comuna aceasta săracă să adune o avere de aproape 200.000 cor. biserică. Acela care cunoaște împregiurările din cercul Lipovei, va constata împreună cu mine, că trece drept o minune acest rezultat, obținut nu-i vorba pe urma unei vieți foarte laborioase și încărunțit în cinste și devotament pentru biserică și școală. Pământul cumpărat de biserică, trecea aproape tot în mâinile nemților și jidanilor și se baricadau cu străini comunile de pe acest hotar neaș românesc, dacă lipsea spiritul prevăzător și munca cinstită a părintelui Iorgovici.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 25 Martie 1904.

— Rectificarea listelor electorale. Impăcarea din Dietă, a făcut posibil, ca lucrările de arunciri de dare să se poată pune la așa vreme la dispoziția delegațiilor de conscriere, încât acele până la 15 Aprilie să-și poată termina lucrările. Ministrul de interne — precum scrie „M. N.“ —

a provocat prin ordinațiune comisiunile centrale, să termine conscrierile până inclusiv 15 Aprilie. Ministrul de interne a atras totodată atenția comisiilor centrale, că membrilor însărcinați cu conscrierea nu le compete cărușie și totuși cu regret a observat că în unele comitate și au socotit cărușia și atari delegați cari și după poziția lor socială n'ar fi avisați la aceasta.

— **Noul deputat al cercului Brașov.** Din Brașov se raportează, că sasu *Traugott Copony* candidatul guvernului, a fost ales deputat prin aclamare în cercul I. al Brașovului.

— **Cărcotași mai mari ca cei dela gazeta din Brașov** nu credem că a existat vr'odată în viața publică română. Ș'acum, în numărul dela 11/24 c., ear scriu trei coloane, învinuind pe cei cari la Nădlac au desfășurat steagul național. Și înc'alte dacă s'ar mărgini la atâta! Dar nu, neprăhăniții de sub Tâmpa vin cu lucruri d'acum două ani și jumătate, învinuindu-ne că nu am răspuns nimic privitor la cortesia ce d. S. Bocu a făcut-o în cercul Făgetului pentru „Jidovul Nemes Zsiga“. Dar mineiuna asta noi *am desmînțit-o atunci*. Dl Bocu, pe aceea vreme a stat, în afaceri private, jumătate de zi în Făget, cu *două săptămâni înainte de alegere*. N'a vorbit cu nimeni de pre alegere, n'a cortesit nicăiri și gazeta brașoveană dovedește nu numai răutate dar și stupiditate afirmând că Nemes s'a ales în urma cortesirii d-lui Bocu, pentru-că și dacă am admite, că acesta ar fi avut intenția să recomande pe Dr. Nemes oare așa de grozav e dl Bocu și făgețenii așa de supuși lui, încât vorbind numai cu 2—3 ori să zicem cu 30—40 alegători, cercul întreg să se și supună și să aleagă numai în urma unei simple recomandări alui Bocu pe Dr. Nemes?

Și încă gazeta brașoveană tipărește cu litere cursive ast-fel de acuzare stupidă.

Ce mai brașoave!

— **Alegere de subnotar din Agriș.** Ni-se scrie: În ziua de 22 Martie sa făcut în comuna noastră alegere de subnotar, deși cu toții am protestat și apelat contra alegerii de subnotar, totuși ministrul la propunerea comitatului a înființat postul amintit și în comuna noastră, sub motivul că: procentul speselor comunale la noi e mic și așa dar speșele comunale trebuesc îngmădite pe popor. Speram însă că cel puțin vom putea alege un subnotar român. Ne am aliat cu toții pe lângă dl Ioan Lazar, feciorul preotului din Socodor, dar ce să vedem, vine vărul acestuia *Manasze Agoston*, (numele acesta l'a primit d-nia sa în botez când acest fiu de popă crescut cu prescuri românești a lăpădat religiunea de dragul nevastă și a trecut la catolicism) ni turbură pacea. Să face candidarea. — A recurs de tot 9 și adevca 2 români, 3 jidani, 4 maghiari, — să candidează român nici unul. Pardon!! S'a candidat *Manasze Agoston*. Lengyel și Stengl jidani, Kasay (să zice că și acesta ar fi fost Khon Leben și Borbély Viktor, ce să facem ne sfătuim iute și pentru-ca să ne mântuim de jidanul Lengyel care a primit și așa 9 voturi, și ca pe puiuțu popii să-l trimitem în purgator să se curățească de păcate, ne-am aliat pe lângă Borbély, căruia i-am dat 20 voturi ear *Manasze Agoston* a rămas cu 1 vot și acesta dela confidentul lui, Tagányi.

Astfel trebuie respălățiți cei-ce se lapădă de lege și neam. *Correspondentul*.

— **Botniță pe seama Reichsratului!** Din Viena să raportează următoarea întâmplare hazlie:

Azi înainte de amiază s'a petrecut în biuroul președintelui camerei, contele Vetter o scenă extra-ordinar de amuzantă prin comicul de situațiune foarte semnificativ. Anume azi un reprezentant al fabricii pentru pregătirea de botnițe veni la parlament, și descoperi unul servitor, că a primit dela contele Vetter o epistolă, prin care acesta îl poștește la sine. Servitorul n'avu în cătrău ci a admis pe agent să între la președinte. Aici agentul comunică președintelui că conform comandei acestuia *a adus cu sine 300 de botnițe tocmai cum a dorit președintele*. Acesta mirat de cele ce aude, dă se înțelege agentul, că nici prin minte nu i-a trecut așa ceva; de sigur cine-va a făcut o glumă nebună, — dar fatală și privitoare la situațiune, adaugem noi.

— **Scene penibile într'un teatru.** Rea piesă de tot au putut reprezenta în teatru Metropol din Berlin, căci cortina de fer sub durata reprezentării a căzut de sine. Căutat-au, probat-au să o ridice cu tot din'adinsul, dar cortina n'a cedat. A fost atât capricioasă, că n'a permis sub nici un preț continuarea piesei. Numai într'un târziu au ajuns „specialiști“ scenei la gândul, că dar dacă s'a rupt funia, care legă cortina de rol. Așa a și fost. În urma acestei constatări pași intendentul în lașa publicului anunțând cu regrete, că piesa nu poate fi continuată. O parte a publicului ales a aclamat cortina capricioasă, ear cealaltă parte profitând de ocașiunea bine sosită, a dat asalt asupra casei, pretinzând sgomotos îndărăt prețul pentru biletul de intrare. Numai într'un târziu a putut fi restabilită ordinea.

— **Atentator italian.** Din Innsbruck să rapoartă: Poliția d'aici a prins un muncitor străin, italian, care avea de gând să omoară pe consulul german *Gerock*. Atentatorul, care n'a cunoscut pe consul, l'a așteptat năntea casei acestuia; ear când mai târziu a venit acasă colonelul în retragere *Gratzig*, care locuia în același edificiu, muncitorul cu cuțitul în mână s'a repezit la el și l'a întrebat dacă el este consulul german. Colonelul cu ajutorul trecătorilor a reușit să prindă pe atentator și să-l dea pe mâna poliției, unde a spus, că îl cheamă *Cararo Richard*. Pentru-ce voia să omoară pe consul, n'a voit să spună.

— **Răspuns și replică.** În senatul federal al Statelor Unite Americane s'a petrecut o scenă, ce a provocat mare ilaritate între senatori. Tillmann, supranumit din cauza naturii lui său brusc dur, „lopata de gunoi“ — a rostit un mare discurs în senat. Atât era de aprofundat în argumentațiunile sale, încât nici n'a băgat de seamă că senatorul *Warren* s'a furișat în nemijlocita sa apropiere, trăgând din buzunarul oratorului avântat o sticlă cu rachiu între hohotele senatorilor. Tillmann n'a înțeles la început însemnătatea risului, ci cugetând că poate de el rid, iute termină discursul și se pusă jos. Atunci înțelesese cauza adevărată. De loc ceru cuvânt și rosti următoarele:

— **Onorat Senat!** Un prieten al meu adineoară, cum știți a scos din buzunarul meu o sticlă. Trebuie se declar, că în aceasta am adus o soluțiune de borax pentru gargarizare, căci precum vă puteți convinge și d-voastră, sunt răgușit. Dacă știam, că amicul meu, stimatul domn Warren are lipsă de nițel elixir, grijam să aflu și de asta la mine în buzunar. Căci vă pot asigura domnilor senatori, că dacă de fapt era răchiu în sticla aceea, domnul Warren nu mi-o punea îndărăt.

În urma acestor cuvinte ale lui Tillmann, senatorul Warren s'a scuzat cu aceea, că în senat s'a răspândit vestea, că un senator a adus cu sine rachiu la ședință. El a voit numai să se convingă, dacă fama este adevărată, dar acum ia la cunoștință cu plăcere, că colegul său nu este alcoolist. Tillman nici acum n'a rămas dator, ci a replicat:

— Warren s'a spălat mai mult decât trebuia. Eu nici odată n'am spus, că nu beau rachiu de fel, dar aceea o pot spune cu toată hotărârea, că până azi încă nime nu m'a luat de jos să mă ducă acasă de braț de pe la banchete.

Replica lui Tillman a vulnerat adene, căci Warren chiar nainte cu câte-va zile a dat o serată, dela care toți invitații s'au îndepărtat trezi afară de *gazda casei*.

Cu aceste cuvinte Tillman a provocat ilaritate furtunoasă în senat, cucerind senatul pe partea sa, care i-a dat drept.

— **În focul discuției.** Între Emil *Jebelian* locuitor în Chișoda și Vasile *Milovan* tot de acolo, Marți după-amez s'a încins o discuție foarte aprinsă. În focul discuției *Jebelian* a scos un revolver și l-a slobozit asupra prietenului, răbindu-l grav la picior. *Jebelian* a fost deținut, ear *Milovan*, care probabil rămâne schilav pe toată viața, a fost luat în îngrijire medicală.

— **Soldați răsvrățitori.** Din Johannsburg să comunică următoarea știre: Vr'o 600 soldați din regimentul Vallis au făcut adevărată rescoală. Înarmați au început prin oraș să jăfuiască, să fure, și să atace oameni pacnici, cari nebuni fugiau din năntea furibunzilor. Contra răsvrățitorilor s'a trimis un regiment, care în fine a reușit să si-lească napoi la căsarmă, unde au fost desarmați.

— **O comoară Gallo-romană.** Un bătrân din casa de ospitalitate din Nanterre, săpând o groapă într'o grădină, a scos la iveală un vas antic împodobit cu picturi și conținând 2000 de piese de aur (bani) din epoca gallo-romană. Probabil că această comoară va fi depusă la Muzeul „Louvre“.

Prețul cumpărării, va fi împărțit între șeful azilului dela Nanterre și invalizi.

— **Ouăle de Paști ale marinarilor ruși.** Se știe ce importanță dau Rușii sărbătorilor religioase și cum țin la tradițiunile lor.

Acum sunt preocupați, de a trimite ouă de Paști celor cari se bat în Coreea și Mandjuria S'au pregătit 17.000 de ouă în „palatul de marmoră“, reședința marelui duce Constantin, și vor fi expediate ca să sosească la Port-Arthur la 28 Martie, data Paștilor.

Fiecare ou conține un portret al țarului și diferite surprize.

— **Fapta unui nebun.** Din Gratz vine știrea, că în casa alienaților din Feldhof s'a întâmplat o scenă înfiorătoare. Dr. Fast Ottokar, medic inspector chiar cerceta pe bolnavi, ca de regulă în toată dimineața, când un alienat, care de altcum nu părea a fi agitat de fel repede prinsă un scaun și-l asvirlu cătră medic așa, că acesta imediat căzu la pământ. Numai după îndelungată sfortare a putut fi readus la conștiință.

— **Apel.** Pentru a să putea lua măsuri, pentru o convenire colegială, cu finea anului școlar curinte, prin aceasta rog pe toți Prețuții mei colegi, cari au absolvat pedagogia din Arad cu finea anului școlastic 1898/9, — a-mi comunica fără amănare: *adresa* (locul și posta ultimă), rămăind ca apoi, să cer părerea fie-căruia, în cauza convenirii dorite. Leucusești (p. u. Bethlenháza) în Martie 1904. I. Furdianu.

— **Avis d-lor colegi.** Fiind datina că la morți pe lângă prohod să recere și „hora mortului“ adevca versuri de iertăciune, drept aceea m'am hotărât se pun sub tipar o cărticică de versuri pentru acest scop, parte sunt culese, însă cele mai multe potrivite. Cartea așa va fi întocmită, că fiește care își va putea compune „hora“ după împrejurări. Prețul cărtii va fi s'au 45 cr. (90 fil.) s'au o cor. după-cum vor încurge abonamente și se va solvi la primire. Rog pe On. colegi a mă onora cu abonamentele lor prin o carte postală case pot pune cartea sub tipar cât mai iute. Rog și pe aceia cari se află în locuri de aceea unde nu e datina să se zică acestea versuri să le introducă făcând o plăcere oame-nilor ear sieși venit. Deși să mai află cărti de aceste cred că și asta va satisface așteptări

Körös-Tarján, 21/III 1904.

(colțul Bihor)

Ioan Abrudan,
inv. ort. rom.

— **Coruri bărbătești, cvarteturi de Trifon Lugojanu:**

1. *Calea mândrei și Dorul*, 1 — cor.

2. *Învierea* (poesia de Eminescu) — 2 cor.

De vânzare la librăria Petru Simtion în Arad și la autor (profesor seminarial).

— **Durere de stomac. Sgârçiuri de stomac, catar greu de stomac, la boale de stomac învechite și împotriva lipsei de ape, tit, mijloc sigur. Purgativ sigur, inerția cronică a int-stinului gros, la lipsa de scaun purgativ fără dureri, este thea întăritoare de stomac „Centauria“ a farmacistului Kossuth.**

Cutia de probă 1 cor. 20 fil.

Cutia mare . . . 2 cor. —

În contra tusei, catarului (troahnă) răgușelei, flegmei și iritațiunigătului este de un efect eminent, *pastilele de pept »Senega.«* Prețul 1 cor. Se pot căpeta în farmacia la *»Maria Fecioară«* a farmacistului *Kossuth Pál*, Arad, piața Boros-Béni Nr. 15.

— **Apel.** Adunarea generală extraordinară a întreprinderii comerciale «Concordia» — din Sinteia — ținută în 12 Iulie 1902 a hotărât disolvarea societății; drept aceea subscrisa direcțiune provoacă pe toți creditorii susamintitei societăți, că dela apă-

rerea a 3-a a acestui apel în decurs de șase luni în contra societății cu atât mai virtuos să-și valorizeze pretensiunile, căci la din contră averea societății fără privire la pretensiunile creditorilor necunoscuți se împart între membrii societății sau altcum știute, se vor depune în bani gata la tribunalul competent din Arad. *Sintea*, la 20 Martie 1904.

Antoniu Cicariu m. p., dir. preș. *Simion Giuca* m. p., dir. esec. *Georgie Biger* m. p. dir. *Teodor Ardelean* m. p., dir. *Ioan Batrin* m. p., dir. *Nicolae Orodan* m. p., *Ioan Chirilla* m. p., director.

Se caută un practicant în farmacia lui Ignatie Fűszfás, farmacist în Caransebeș, recerându-se posesiunea limbii române.

Caransebeș, 20/III 1904.

Cu stimă:

Ignatie Fűszfás,
farmacist.

Mulțămită publică.

În cele ce urmează avem onorul a vă comunica darea de seamă și mulțămită publică dela „Balul” tinerimei universitare române din Cluj, ce s'a ținut în 18 Februarie st. n. 1904 în sala cea mare a Redutei orașenești. Balul, mulțămită marinosului public românesc, a avut un rezultat destul de frumos, atât moral cât și material.

La ridicarea frumosului rezultat material au contribuit:

Contribuiri fără de a participa:

A. Têrziu protopop gr.-cat. Chereșuș, George Morozescu preot gr.-or. Tinod cu câte 2 cor. Hortensia Draia Orăștie cu 3 cor. Augustin Frățilă, profesor Galați (5 lei) 4 cor. 77 bani. Teodor Filip protopop Lugășul superior, Constantin Cothișel paroch Certeghe, Dr. Emil F. Negruțiu medic Blaj, Ioan Moldovan protopop Cătina, Dr. Eusebiu Roșca director seminarial Sibiu, Vasile Gomboș preot Vidra, Dr. Gregoriu Sândeian medic Baia Sprie, Dr. C. Ardeleanu avocat Chișineu, Ilarie Crișan Beiuș, Gavrilă Precup profesor gimn. Blaj, Iuliu Chirilescu notar public Chișineu, Olimpia Hamsea Lipova, George Feier avocat Boroș-Ineu și Dr. Ioan Nemet avocat Arad cu câte 5 cor. Aron Bălăciuc notar cercual Benic și Silvia Breban cu câte 6 cor. Dr. Teodor Burdan avocat Boroș-Ineu, Dr. Elie Beu medic Sibiu, Ioan Butean director gimn. Beiuș, Veturia Corvinu măr. Cloaje Reșinari, Miți David Sebeșul săsese, Dr. G. Simon avocat Mociu, George Șuta protopop Chiș, Dr. G. Gavriil Cosma avocat Beiuș, Iuliana Mureșian Năsăud, Constantin Lucaciu preot Jozsefháza, Lucreția Moisil Năsăud, Virginia Pușcariu Abrud, Petru Chereșteș protopop Buza, Máriora Kóváry Jánosfalva, Dr. Aurel Popoviciu medic Sânt Anna, Eugenia Hângănuțiu Borgo Prund, Dora Vuia Arad, Teodor Stanca preot gr.-cat. Tôtos Groși, Petru Cipou inv. rom. gr.-or. Lumioara, Andreiu Popu preot profesor Baia-Marc, Alexandru Popu preot în Misztotfalu, Dr. Andreiu Popu avocat Huedin, Dr. Simion Tămaș avocat Hida cu câte 4 cor. Iuliu Poruțiu Almaș, Demetriu Cionte preot Szakálas Dombó, Dr. Aurel Cosma avocat Timișoara, Dr. Laurențiu Popu avocat Abrud, Zeno Mocsonyi de Foen mare proprietar Bules, Dr. Liviu Leményi avocat Sibiu, Dr. George Mureșan medic Beiuș, Dr. Nicolau Oncu director de bancă Arad, Simionescu secretar metr. Sibiu, Dr. Petru Tegle avocat Timișoara, Victoria Dr. Filipan Năsăud, Dr. Iuliu Popescu avocat Turda, Ioan Preda avocat Sibiu, Maria Șagău Maros Kövesd, Veturia Lucaci Șișești, Dr. Nicolau Șerban adv. Făgăraș Dr. G. Popovici adv. Chișineu, T. Kóváry preosit Oradea-mare, Dr. Elie Dăianu prot. gr.-cat. Cluj, Dr. Nicolau Racoția medic Șeica-mare, Ioan Mezei jude la Curia regească Budapesta cu câte 10 cor. Ioan Mețianu arhiepiscop și metropolit gr.-or. cu 15 cor. P. S. Aurelian București (20 lei) 19 cor. 5 fil. Dr. Aurel Vlad avocat și deputat dietal Orăștie, Dr. Aurel Novac avocat Biserica Albă, Emanuel Ungureanu avocat Timișoara, Dr. Corneliu Jurca avocat Lugoj, Ioan Gáll Secuieu și Emanuel A. Safrano comerciant Brașov cu câte 20 cor. Dr. Vasile Bianu profesor Buzeu cu (25 lei)

23 cor. 50 fil. Mihail Veliciu avocat Chișineu cu 25 cor. George Pop de Băsești mare proprietar cu 30 cor. Dr. Alexandru de Vajda-Voevod medic cu 40 cor. Dr. Zosim Chirtop avocat Câmpeni cu 50 cor. Mihail Veliciu avocat Chișineu la adresa „Economuul” rescump. biletului de onoare 50 cor. C. Tomescu București și Vintilă Brătianu București cu câte (100 lei) 95 cor. 20 fil. N. Ardelean mare proprietar București și Dr. Alexandru și v. Eugenia Mocsonyi de Foen mari proprietari Birchiș cu câte 100 cor. Suma 1179 cor. 2 fil.

Seara la cassă au contribuit:

Dr. Vasile Ramontzay adv. Gherla, 6 cor. Lhőr locotenent, 1 cor. Ioan Nițu Popu, 6 cor. Augustin Oprea, 6 cor. Dr. Chereșteș avocat, 3 cor. Marțian, inginer 6 cor. Laura Ranta Buticescu, Cluj 10 cor. Ioan Popu, oficiant la gară Cluj 6 cor. Antoniu Mandeal, secretar la „Transilvania” 1 cor. Ioan Popu protopop gr.-cat. Morlaca 10 cor. Mayer, căpitan 1 cor. Dr. St. Morariu, avocat Cluj 10 cor. Vasile Hossu, jude la tablă 10 cor. Familia Pop, din Mănăștur 2 cor. Dr. Amos Francu, avocat Cluj 16 cor. Dr. V. Crișian, avocat Huedin 4 cor. Dr. Ioan Dan, medic Mociu 5 cor. Dr. Pordea, cand. adv. 6 cor. Dr. Ioan de Vajda Voevod, Cluj 16 cor. Dr. George Roxin, 6 cor. Familia Dr. Ioan Maniu, Șimleu 10 cor. Dr. Victor Poruțiu, avocat Cluj 1 cor. Dr. Vasile Nestor, jude de tablă pens. 4 cor. Dr. George Ilea, avocat Cluj 5 cor. Suma 145 cor.

Înainte de bal s'a făcut o serată literară a cărei venit curat este 43 cor. 10 fil.

Ofertul tinerimei a fost 150 cor.

Entrée seara la cassă 444 cor.

Summa summarum a intratelor este 1961 cor. 12 fil. din cari subtrăgându-se spesele de 1443 cor. 18 fil., rezultă un venit curat de 517 cor. 94 fileri.

După aceste exprimăm pe această cale, în numele tinerimei universitare române din Cluj, tuturor acelor domni doamne și gentile d-șoare, cari au sprijinit cu atâta dragoste petrecerea — parte onorându-ne cu oferte marinosoase — cele mai căduroase mulțumite.

Cluj, 2 Martie 1904.

Romul Veliciu, m. p.

president.

E. Sâmpeteanu, m. p.

cassar.

A. Moldovan, m. p.

controlor.

POȘTA REDACȚIUNEI.

I. Furdianu Leucusești. Da, ar fi bine.

Terenție Scrofan, Boroș-Sebeș. Dacă numele d-tale nu figurează nicăieri, nu ești dator a plăti. La tot cazul trebuie să te apere un avocat bun, că agacerile astea sunt foarte gingașe.

Bibliografie.

„Amicul Tinerimei”, revistă scrisă anume pentru nobilizarea caracterului tinerilor.

Este în anul al doilea al existenței și cuprinde o materie foarte variată, instructivă și de petrecere și costă în abonament pe sfert de an numai 2 lei, anual lei 8.

Nr. 1 al anului al II-lea apare la 1 Ianuarie 1904.

Abonați deci copii D-voastră la „Amicul Tinerimei”

Singura și întâia revistă pentru tinerime ce apare la Tîrgul-Jiului sub direcțiunea D-lui I. Moisil, directorul gimnasiunului din T.-Jiu cu concursul mai multor profesori și oameni de litere și știință.

Este o chestie foarte importantă lectura ce trebuie să se dea copiilor. Părinții doresc ca copiii lor să devină oameni înștruiți și cinstiți. Instrucția singură nu e de ajuns pentru copii; trebuie tot odată să li se dea și o educație aleasă. Mulți părinți nu au în totdeauna timpul necesar a se ocupa mai de aproape de copiii lor. Din această cauză mulți copii fiind fără supraveghere apucă adeseori drumuri rele. Dacă însă părinții ar găsi mijloace de a preveni relele în care copiii ar putea să dea, mulți copii nu s'ar strica și n'ar aduce adeseori rușine familiei lor.

În toate țerile civilizate s'a recunoscut de cătră toți oamenii de bine că lectura bună, a-

leasă și pvrivită cu mintea tinerilor este, mijlocul cel mai bun și mai sigur de a îndrepta tinerimea pe drumuri bune, spre ținte nobile. Un mare învățat, Harder, a zis: „adeseori o carte a format sau a stricat pe un om pentru întreaga lui viață”. Este deci datoria părinților, în prima linie, să desvolte în copiii lor încă de timpuriu gustul de citire și a le da în mână cărți bune. Morala unui popor — a spus un filosof frances — atîrnă de calitatea celor ce citește.

O astfel de lectură aasă se găsește în „Amicul Tinerimei”.

A apărut: *Igiena Școlară* de Dr. I. Beu. O cărticică foarte folositoare pentru domni învățători cât și pentru comitetele parohiale și barbații cari se interesează de școala română. Se poate căpeta la autor.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte Budapesta.

Mărfuri:

Cursul din 24 Martie 1904

per 50 ohile

1904	grâu de Aprilie	— — — —	8.17—8.18
"	săcară	" — — —	6.53—6.54
"	ovės	" — — —	5.42—5.43
"	porumb de Maiu	— — — —	5.24—5.25
"	grâu nou de toamnă	— — — —	8.15—8.16

Cursul pieței din Timișoara

— 24 Martie —

Grâu:	75	chlgr.	prețul per mm.	—	7.30—7.35
"	76	"	"	"	7.40—7.45
"	77	"	"	"	7.50—7.55
Săcara	—	—	—	—	5.60—5.70
Orz	—	—	—	—	5.10—5.20
Ovės	—	—	—	—	4.65—4.70
Ovės ciuruit	—	—	—	—	4.90—4.95
Porumb nou	—	—	—	—	5.05—5.10

935/1904 tkv. sz.

Árverési hirdetésny kivonata.

Az aradi kir. törvényszék, mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy „Victoria” takarékos és hitelintézetnek végrehajtónak Don Juon alul Nuczu végrehajtást szenvedő elleni 600 kor. tőkeküverelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén lévő Aradvárosában fekvő az aradi 1728 sz. tjkvben A 12 sor és 18 számú ház udvar és kertből álló ingatlansága az árverést 2094 Kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1904 évi április hó 9-ik napján délután 3 órakor az igazságügyi palota földszint 48 sz. a. irodában — megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is adadni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becserének 10⁰.-át vagyis, 209 korona 40 fillért készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42-§-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt I. M. rendelet 7-§-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kézhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170-§-a értelmében a bánatpénzre a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni

Kelt Aradon 1904 évi február hó 5 napján.

A kir. tszék. mint telekönyvi hatóság.

185 1 - 1

kir. tszéki bíró.
Zubor.

Cumpă:

pentru prețul cel mai mare posibil haine de iarnă și vară de bărbați folosite, mobile pentru dormitoare, refectorii și altfel de mobile.

La cerere vin și la case.

Menezzer Márton,

ARAD, Petőfi-utca Nr. 7.

151 9—10

Editor și redactor responsabil: Ioan Russu-Șirianu.

Asigurați: viața, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul morții, spese de înmormântare!

Agentura principală în Arad.
A BÂNCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSYLVANIA“

primește oferte pentru asigurări din comitatele: *Arad, Bichiș, Bihor, Cenad, Caraș-Severn, Timiș și Torontal* și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termen fix, rente, zestre pentru fetițe, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 50—500 cor. se plătesc la moment în ziua morții întemplate;
2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, reevizite ș. a. prin spargere;
4. Contra grădinii: grâu, secară, orz, cucuruz, ovės, viă (vinea), plante industriale: cânepă, in, hîmel, nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercuale mai în fiesce-care comună și direct prin

Agentura principală „Transsylvania“ în Arad.

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

428 —162

Asigurați contra furturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de preț!

Asigurați contra grindinei: cucuruzul, grăul, secara, ovėsul și toate plantele economice!

Asigurați contra focului: case, bucate, mobile, vestimile, mărfuri!

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeară și experează

împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5³/₄%.

Credit personal cu garanți și obligație pe 5—10 ani.

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la ofțeri, credit simplu și fără giranți.

La dorința servim cu informațiuni, rugând marcă postală.

69 6—

„Pecunia“

întreprindere de credit, Sibiu (Nagyszeben).

Str. Poplăcui Nr. 27.

ANTON DUMA

ciasornicar și giuvaergiu.

Oravița.

Cel mai ieftin magazin de oroloage

și giuvaericele de aur și argint.

Atelier pentru reparaturi de ceasuri și tot felul de obiecte

ce se țin de bransa mea, cu garanță de 5 ani.

Oroloage de aur, argint și nickel, fașonul cel mai nou.

Catene pentru dame și domni inele broșuri și brațete.

Stau la dispoziția publicului din Oravița și jur cu specificarea speselor pentru montări și ori-ce reparări de ciasornice la turnuri.

Comandele din provincă se efectuează prompt și cu prețuri foarte ieftine.

128 3—3

Stofe proaspete în deposit

Subscribul îmi permit a anunța cu stîmă P. T. Public din Oravița și jur, că am deschis de mai mulți ani în casa mea proprie vis-à-vis de casa lui Medii un

Atelier pentru haine bărbătești.

Basat pe cunoștințele mele în croit și executare fină ce le-am câștigat în decurs de mai mulți ani în primele ateliere din capitală, pot servi pe On. mușterii cari mă vor onora cu comande cu croiul cel mai nou englez și francez.

Rog în special cu umilință inteligența română — și cu considerare la faptul că sunt român — să binevoiască a mă onora cu comanda D-lor.

Pentru serviciu prompt și efectuire solidă garantează.

Cu toată stîmă: **P. COLARIU**

croitorie engleză și franceză.

162 4—5

ORA VIȚA, în casa proprie, strada principală.

Alegere mare în stofe engleze și fran eze

Diplomă de aur 1891. Oradea-Mare.

SCHÄFFER JÓZSEF

compactior. 1045 95—

ARAD, Strada Tabajdy Károly.

Execută tot felul de

lucrări de compactorie

dela executarea cea mai simplă până la cea mai de lux. — Comandele din loc și provincă se efectuează prompt și punctal. — Lucru bun și solid. Prețuri moderate. Serviciu punctual.

Cel mai eștin isvor de cumpărare în una din cele mai mari prăvălii de

Oroloage și giuvaericele

din Arad.

Pentru prețuri ne mai pomenite se pot căpăta la

Deutsch Izidor,

ciasornicar și juvaergiu

Arad, strada Templou.

(Palatul minorităților).

Oroloage de aur p. bărbați dela 18 fl. în sus

„ „ „ dame „ 12 „ „

„ argint „ bărbați „ 5 „ „

„ „ „ dame „ 6 „ „

„ oțel și nikel „ 2 „ „

Wecker „ 1.50 „ „

Oroloage cu pendulă în rate pe lângă

1005 186— aceleși prețuri.

Primește și schimb obiecte de lux, cumpără pe lângă prețul cel mai înalt posibil, aur și argint călcat.

— Telefon n-rul 438. —